

08.10.2024

Dnro 728/03.04.04.10/2023

Asia Muu kunnallisia

Valittajat Etunimi Sukunimi, Etunimi Sukunimi, Etunimi Sukunimi ja Etunimi Sukunimi

Päätös, josta valitetaan

Ruskon kunnanvaltuusto, 14.11.2022, § 52

Kunnanvaltuusto on päättänyt todeta, että Merttelän koulun oppilaiden opiskelu järjestetään Kirkonkylän koulussa lukuvuodesta 2023–2024 alkaen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan esittämällä tavalla.

Valitus

Päätös on kumottava.

Kunta ei ole varannut kuntalaisille, huoltajille, oppilaille ja henkilökunnalle osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuutta, vaikka ratkaisulla on huomattava vaikutus lasten elinympäristöön ja muihin oppimisoloihin. Myöskään lapsivaikutusten arviointia ei ole tehty dokumentoidusti, eikä päätöksenteon tueksi ole selvitetty useampia vaihtoehtoisia ratkaisuja.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on käsitellyt 14.9.2022 Merttelän koulun opiskelua lukuvuonna 2023–2024. Johtava rehtori on tämän jälkeen tiedottanut koulun oppilaiden huoltajia Wilma-viestillä, jossa kerrottiin lautakunnan päättäneen opetuksen järjestämipaikan vaihtamisesta. Näin huoltajien annettiin ymmärtää päätöksen olevan jo tehty ja ettei siihen ole enää mahdollista vaikuttaa. Huoltajille ilmoitettiin järjestettävän keskustelutilaisuus, jossa viranhaltijat ja lautakunnan jäsenet kertovat päätöksen perusteista sekä sen myötä tulevista muutoksista. Keskustelutilaisuus pidettiin 10.11.2022, eikä tilaisuudessa kirjattu huoltajien mielipiteitä. Kunta ei yleisesti tiedottanut kuntalaisia Merttelän koulun lakkauttamisesta ennen 14.11.2022 valtuuston päätöstä. Valtuuston kokouksessa 14.11.2022 ei esitelty yhteenvetoja kuulemistilaisuuksista eikä dokumentoitua lapsivaikutusten arviointia eikä informoitu, missä laajuudessa

ja millä tavalla lapsivaikutusten arviointi on tehty esimerkiksi tulevien koulukyyditysten osalta.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Ruskon kunnanhallitus on antanut lausunnon.

Valittajat ovat antaneet vastineen.

Merkitään

Hallinto-oikeus on tänään antamallaan toisella päätöksellä ratkaissut Ruskon kunnanvaltuuston päätöstä 29.5.2023 § 26 koskevan valitusasian (lyhyt diaarinumero 1022/2023).

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoo valtuuston päätöksen 14.11.2022 § 52.

Ratkaisun perustelut

Säännökset

Kuntalain 22 §:n 1 momentin mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Pykälän 2 momentissa on säädetty siitä, miten osallistumista ja vaikuttamista voidaan erityisesti edistää.

Hallintolain 41 §:n 1 momentin mukaan jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Pykälän 2 momentin mukaan asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Selvitys ja johtopäätökset

Kunnanhallitus on hallinto-oikeudelle antamassaan lausunnossa ottanut kantaa vaikuttamismahdollisuuksien varaamista koskevaan valitusperusteeseen toteamalla, että huoltajien tiedotus- ja keskusteluilta pidettiin 10.11.2022 Merttelän koulussa ja etäyhteyden kautta. Lausunnon mukaan muistio kyseisestä illasta on ollut lautakunnan ja valtuuston päätöksenteon oheismateriaalina huhti-toukokuussa 2023 käsiteltäessä Merttelän koulun lakkauttamista itsenäisenä yksikkönä. Oppilaiden kuulemista ei järjestetty

syksyllä 2022, vaan se toteutettiin keväällä 2023 valmisteltaessa kouluverkkopäätöstä. Valtuusto on 29.5.2023 tehnyt päätöksen Merttelän koulun lakkauttamisesta itsenäisenä yksikkönä.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisessa valtuuston 14.11.2022 tekemässä päätöksessä on kyse Merttelän koulun kaikkien oppilaiden opiskelun järjestämisestä Kirkonkylän koulussa lukuvuodesta 2023–2024 alkaen, eikä päätöksen perusteella kyse ole tilapäisestä järjestelystä. Tämän sisältöinen päätös vaikuttaa hallintolain 41 §:ssä tarkoitetulla tavalla erityisesti koulun oppilaisiin, heidän vanhempiansa sekä koululla työskenteleviin henkilöihin. Näin ollen heille tulisi mainittu säännös ja edellä siteerattu kuntalain 22 §:n säännös huomioon ottaen tällaisessa asiassa varata mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta ennen päätöksentekoa. Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisen tarkoituksena on turvata muiden kuin asianosaisten mahdollisuudet vaikuttaa ennakolta heidän elinympäristöönsä, työnteoonsa tai muihin oloihinsa huomattavasti vaikuttavan asian valmisteluun ja käsittelyyn. Vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen voidaan toteuttaa esimerkiksi järjestämällä kuulemistilaisuuksia tai varaamalla mahdollisuus esittää kirjallisia mielipiteitä ennen asiasta päättämistä.

Saadun selvityksen mukaan Merttelän koulun oppilaiden huoltajia on tiedotettu koulun järjestämispaikan muuttumisesta Wilma-viestillä sen jälkeen, kun opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta on tehnyt asiasta päätöksen, joka on sittemmin käsitelty valtuustossa lautakunnan esityksenä. Huoltajille on lisäksi muutama päivä ennen valtuuston valituksenalaisen päätöksen tekemistä järjestetty tiedotus- ja keskusteluilta. Keskusteluillasta laadittu muistio ei ole kuitenkaan ollut valtuuston valituksenalaisen päätöksen perusteena. Koulun oppilaille on varattu tilaisuus lausua mielipiteensä vasta valituksenalaisen päätöksen tekemisen jälkeen keväällä 2023.

Hallinto-oikeus katsoo, ettei Merttelän koulun oppilaille ja heidän huoltajilleen ole varattu osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuutta hallintolain 41 §:ssä tarkoitetulla tavalla ennen kuin valtuusto on 14.11.2022 tehnyt sanamuodoltaan lopullisen päätöksen Merttelän koulun oppilaiden opetuksen järjestämisestä Kirkonkylän koulussa. Asian valmistelu on siten ollut puutteellista. Tätä puutteellisuutta ei valituksenalaisen päätöksen osalta korjaa se, että kunta on sittemmin jatkanut Merttelän koulun lakkauttamista itsenäisenä yksikkönä koskevan asian valmistelua. Valituksenalainen päätös on virheellisessä järjestyksessä syntyneenä kumottava.

Valituksenalaisen päätöksen tultua edellä mainitulla perusteella kumotuksi asiassa ei ole tarpeen lausua valituksessa esitetyistä muista valitusperusteista.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 § 2 mom

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Anna-Riikka Hänninen, Tiina Forsten ja Lauri Gummerus. Asian on esitellyt Lauri Gummerus.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu

Päätös tavallisena tiedoksiantona sähköisesti

Etunimi Sukunimi

Hallintolain 56 ja 68 §:n mukaan Sukunimi on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava siitä muille valituksen yhdessä tehneille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan laiminlyönnistä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun ja muihin olosuhteisiin katsoen harkitaan kohtuulliseksi.

Maksutta

Ruskon kunnanhallitus, jonka on kuntalain mukaisesti ilmoitettava päätöksestä

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2–4 (PL 32), 20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi
Puh. 029 56 42400
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>